

ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය I, II

10 ශ්‍රේණිය

අවසාන වාර පරීක්ෂණය - 2017

ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය I

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

01	(2)	14	(3)
02	(3)	15	(4)
03	(2)	16	(4)
04	(2)	17	(2)
05	(1)	18	(4)
06	(4)	19	(4)
07	(2)	20	(3)
08	(3)	21	(4)
09	(3)	22	(3)
10	(4)	23	(2)
11	(1)	24	(1)
12	(2)	25	(3)
13	(1)		

(ලකුණු 2 × 25 = 50)

ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය II

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

01. (i) *
- * අනාගතය වෙනස් කිරීමට පොළඹවන්නා වූ පුද්ගලයන්ගේ මානසික තත්ත්වයකි.
 - * සිතන, තර්ක කරන හා ක්‍රියා කරන ආකාරයකි.
 - * පුද්ගලයන්ගේ ධනාත්මක ආකල්ප, හැසිරීම් හා කුසලතා පිළිබඳ එකතුවකි.
 - * මිනිස් චින්තනය හා බැඳුණකි. (මනෝ භාවයකි)
 - * සහජයෙන් උරුම විය හැකි මෙන්ම අධ්‍යාපනය හා පළපුරුද්ද තුළින් සකස් කරගත හැකි හා වර්ධනය කරගත හැකි දෙයකි.

“ව්‍යවසායකත්වය මිනිස් චින්තනය හා සම්බන්ධ වූ හැඟීම් (මනෝභාවය) හා ඒ අනුව ක්‍රියාකරන හෝ හැසිරෙන ආකාරයකි. එය වෙනස් ආකාරයට සිතීමකි. පරිසරයේ ඇති අවස්ථා හඳුනාගෙන නවෝත්පාදන බිහි කරන්නකි. අවදානම් දැරීමට ඉදිරිපත් වීමකි.”

ඉහත නිර්වචනය ඉදිරිපත් වන පරිදි පිළිතුරු සඳහා ලකුණු දෙන්න.

- (ii) *
* නිර්මාණශීලිත්වය	* සුභවාදී බව	* නවෝත්පාදනය
* ස්වාධීනත්වය	* අවදානම් භාරගැනීම	* නම්‍යශීලිත්වය
* අනාගත දැක්ම	* අසීරු අරමුණු ඉටුකරගැනීමට ඇති නැඹුරුව	
* පරිසර සංවේදී බව හා අවස්ථා හඳුනා ගැනීම		
* ස්වකීය සාර්ථකත්වය තමා අනුව තීරණය වන බව විශ්වාසය		

ඉහත ගති ලක්ෂණ වලින් 04 කට ලකුණු ලබාදෙන්න.

(iii) **සමානකම්**

* ආර්ථික කටයුත්තක යෙදීම	* ස්වයං පෙළඹවීමක් තිබීම
* අවදානමකට මුහුණ දීම	* ව්‍යාපාරය සම්බන්ධ තීරණ ගැනීම
* ගනුදෙනුවල නිරත වීම	* තරඟයට මුහුණ දීම
* සම්පත් භාවිතා කිරීම	* පැවැත්ම ගැන සිතීම

අසමානකම්

ව්‍යවසායකයා	ව්‍යාපාරිකයා
* ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා සම්ප්‍රදායික ක්‍රම යොදා ගනී.	* නිර්මාණශීලිය, නවෝත්පාදනය පදනම් කරගනී
* අවදානම් භාරගැනීමට අකැමැති ය.	* අවදානම හොඳින් තක්සේරු කර දැරිය හැකි අවදානම් භාරගනී.
* තරඟයට මුහුණදීමට එතරම් කැමැත්තක් නැත.	* තරඟය කැමැත්තෙන් සොයා යයි.

ඉහත ආකාර නිවැරදි පිළිතුරු සඳහා ලකුණු දෙන්න.

(iv) **ව්‍යවසායකයින් වර්ග**

- * ව්‍යාපාර ව්‍යවසායකයෝ
- * සමාජයීය ව්‍යවසායකයෝ
- * අභ්‍යන්තර (ආයතනික) ව්‍යවසායකයෝ

ලිහි රු අයත් වන්නේ → ව්‍යාපාර ව්‍යවසායකයෝ

(v) එකඟ නොවේ.

හේතුව :- ව්‍යවසායකත්වය උරුම විය හැකි ආකාර කිහිපයකි.

★ සහජයෙන් ★ අධ්‍යාපනයෙන් ★ පළපුරුද්දෙන්	}	සකස් කරගත හැකි හා වර්ධනය කරගත හැකි

(ලකුණු 2 × 5 = 10)

02. (ස) අවශ්‍යතා යනු මිනිසාගේ ජීවිතය පවත්වාගෙන යාම සඳහා අනිවාර්යයෙන්ම සපුරාගත යුතු දෑ
 උදා :- ආහාර, ඇඳුම් පැළඳුම්, නිවාස, සෞඛ්‍ය,

චුළුමනා යනු මිනිස් අවශ්‍යතා සපුරාගනු ලබන විවිධ ස්වරූපයන් වේ.

උදා :- බත්, සාරි, ගවුම්, තට්ටු නිවාස

(සස) අවශ්‍යතා හා චුළුමනා අතර වෙනස්කම්

- ★ අවශ්‍යතා මූලිකව පැන නගින අතර චුළුමනා අවශ්‍යතා මතු වූ පසු දෙවනුව පැන නගී.
- ★ අවශ්‍යතා සීමිත වන අතර චුළුමනාවන් අසීමිත වේ.
- ★ අවශ්‍යතාවයන් සියලු දෙනාට පොදු වන අතර චුළුමනාවන් එක් එක් අයගේ පෞද්ගලිකත්වය අනුව විවිධ වේ.

භාණ්ඩ හා සේවා වල සුවිශේෂී ලක්ෂණ

<u>භාණ්ඩ</u>	<u>සේවා</u>
★ ස්පාශ්‍ය වේ	★ අස්පාශ්‍ය වේ
★ ගබඩා කළ හැකි ය	★ ගබඩා කළ නොහැක
★ සමජාතීය බව ආරක්ෂා කළ හැක	★ සමජාතීය බව ආරක්ෂා කළ නොහැක.

- (iii) ★ ව්‍යාපාරයේ සම්පත් ගනුදෙනුවල යෙදවීම
- ★ ගනුදෙනු අඛණ්ඩව සිදුවීම
 - ★ අරමුණක් පැවතීම
 - ★ අවදානමක් පැවතීම
 - ★ ආර්ථික කටයුත්තක් වීම

(iv) ව්‍යවසායකයාට

- ★ ස්වකීය දෛවය තමා මතම රඳා පැවතීම
- ★ කාර්යයන්හි විවිධත්වයක් ඇති වීම
- ★ ස්වයං පෝෂිත බව
- ★ නිදහස හා ඉතා ඉහළ තෘප්තියකට පත් වීම

ආර්ථිකයට

★ දේශීය සම්පත් උපයෝජනය කිරීම	★ ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය සිදුවීම
★ රැකියා අවස්ථා ජනනය වීම	★ රටේ සමස්ත නිෂ්පාදනය ඉහළ යාම
★ ආදායම් බෙදීයාමේ විෂමතාව අඩු වීම	

(v) සුදුසු පිළිතුරු සඳහා ලකුණු ලබාදෙන්න.

(ලකුණු 2 × 5 = 10)

03. (i) වෙළෙඳපොලෙහි පාරිභෝගිකයන්ගෙන් කොටසක් තෘප්තිමත් නොවූ අවශ්‍යතා හා වුවමනා සහිතව පසු වීම වෙළෙඳපොල හිඬැස ලෙස හැඳින්වේ.

(ii) ★ ස්වකීය ඉතුරුම් ★ ස්වකීය වත්කම් යෙදවීම හෝ විකිණීම
 ★ නැදෑ හිත මිතුරන්ගෙන් ★ බැංකු ණය හා කල් බදු

(iii) ★ ස්වකීය දෛවය තමා මතම රඳා පැවතීම ★ කාර්යයන්හි විවිධත්වයක් ඇති වීම
 ★ ස්වයංපෝෂිත බව ★ නිදහස හා ඉතා ඉහළ තෘප්තියකට පත් වීම
 ★ ආකර්ශනීය ලාභයක් ඉපයීම

(iv) ★ පවතින භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් පවතින වෙළෙඳපොලට ඉදිරිපත් කිරීම
 ★ පවතින භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් නව වෙළෙඳපොලට ඉදිරිපත් කිරීම
 ★ නව භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් පවතින වෙළෙඳපොලට ඉදිරිපත් කිරීම
 ★ නව භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් නව වෙළෙඳපොලට ඉදිරිපත් කිරීම

(v) ★ ආයෝජනය සඳහා ★ පොළී ගෙවීම සඳහා
 ★ වැටුප් ගෙවීම සඳහා ★ මිලදී ගැනීම් සඳහා ගෙවීමට

යනාදී කරුණු ඇතුළත් වන පරිදි වූ පැහැදිලි කිරීමකට ලකුණු ලබාදෙන්න.

(ලකුණු 2 × 5 = 10)

04. (i) ★ සේවා නියුක්තිය වැඩි වීම
 ★ ජාතික නිෂ්පාදනය වැඩි වීම
 ★ පුද්ගලයන් අතර ආදායම් බෙදීයාමේ විෂමතාව අඩු වීම
 ★ කාලයාගෙන් ඇවෑමෙන් මහා පරිමාණ ව්‍යාපාර බවට පත් වීම
 ★ දේශීය දැනුම හා සම්පත් භාවිතයට ගැනීම

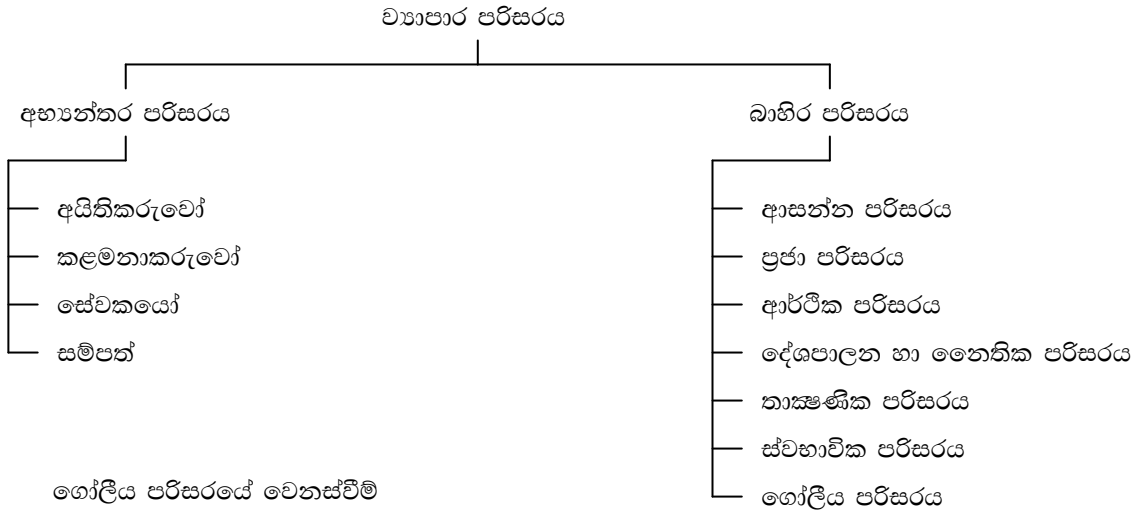
(ii) ★ ව්‍යාපාරයේ මුදල් කටයුතු පාලනය දුර්වල වීම
 ★ තරඟකාරිත්වයට මුහුණ දීමට අපහසු වීම
 ★ ව්‍යාපාරික කටයුතු සැලසුම්වලින් තොරව සිදු කිරීම
 ★ බොහෝ ව්‍යාපාරිකයින් ව්‍යවසායකයකු ලෙස නොසිතීම
 ★ දුර්වල මානව සම්බන්ධතා

(iii) ★ තාක්ෂණික කුසලතා ★ මානව කුසලතා
 ★ සංකල්පනාත්මක කුසලතා ★ සන්නිවේදන කුසලතා
 ★ උපදේශන කුසලතා

(iv) ★ ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධනය රැස්කරගන්නා මාර්ග සීමා වීම
 ★ නවීන තාක්ෂණය භාවිත නොවීම
 ★ වෙළෙඳපොල සීමා වීම
 ★ ව්‍යාපාරික කටයුතුවලට තම පවුලේ සාමාජිකයින්ගේ මැදිහත් වීම වැඩි වීම
 ★ ව්‍යාපාර හිමිකරුගේ ව්‍යාපාරික පළපුරුද්ද හා දැනුම සීමාකාරී වීම

(v) ★ බොහෝ සාර්ථක මහා පරිමාණ ව්‍යාපාරවල ආරම්භක අවස්ථාව කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාරයක් වීම
 ★ ව්‍යවසායකයන්ට නිර්මාණශීලී කුසලතා ප්‍රායෝගිකව පහසුවෙන් භාවිත කළ හැකි වීම සහ ඒ තුළින් නවෝත්පාදන බිහි වීම
 ★ වෙළෙඳපොල හිඬැස හඳුනාගෙන ව්‍යාපාර අවස්ථා සඳහා පිවිසිය හැකි වීම

05. (i)

- (ii) *
- ගෝලීය පරිසරයේ වෙනස්වීම්
 - දේශපාලනික හා නෛතික පරිසරයේ වෙනස්වීම්
 - ආර්ථික පරිසරයේ අහිතකර බලපෑම්
 - සිසුයෙන් සිදුවන තාක්ෂණික වෙනස්කම්
 - ස්වභාවික විපත්

යනාදී ගැලපෙන පිළිතුරු සඳහා ලකුණු ලබාදෙන්න.

(iii) සුදුසු පිළිතුරු සඳහා ලකුණු ලබාදෙන්න.

- (iv) (අ) ආර්ථික පරිසරය (ආ) ආර්ථික පරිසරය
 (ඉ) ප්‍රජා පරිසරය (ඊ) විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණ පරිසරය

- (v) *
- අයිතිකරුගේ භූමිකාව
 - නායකත්ව භූමිකාව
 - කළමනාකරණ භූමිකාව

06. (i) සිසුවාගේ අදාළ පිළිතුරට ලකුණු ලබාදෙන්න.

- (ii) *
- විනෝදාංශ හා ලැදියා තුළින්
 - පුද්ගල දක්ෂතා හා පළපුරුද්ද තුළින්
 - වෙළෙඳපොළ සමීක්ෂණය තුළින්
 - ජනමාධ්‍ය මගින්
 - සැපයුම්කරුවන් මගින්

යනාදී කරුණු සඳහා ලකුණු ලබාදෙන්න.

- (iii) *
- ඉල්ලුමක් පැවතීම
 - ආකර්ශනීය ඉපැයුමක් තිබීම
 - අවශ්‍ය සම්පත් සපයාගත හැකි වීම
 - නීතිරීතිවලට අනුකූල වීම

යනාදී කරුණු සඳහා ලකුණු ලබාදෙන්න.

- (iv) *
- සාර්ව විශ්ලේෂණය
 - සුක්ෂම විශ්ලේෂණය
 - ගුද්‍රැක විශ්ලේෂණය

(v) සිසුවා ලියා ඇති පියවර අනුව ගැලපෙන පිළිතුරට ලකුණු ලබාදෙන්න.

(ලකුණු 2 × 5 = 10)